

Foreningshåndbog

En guide til de folkeoplysende foreninger
i Sønderborg Kommune

Indholdsfortegnelse

Kommunens politikker og strategier på fritidsområdet	4
Ildrætspolitikken	4
Ildrætsstrategien	4
Folkeoplysningspolitikken	4
Aftenskolepolitikken	4
Folkeoplysningsudvalget	5
Samråd	5
Ildrætsrådet	5
Samrådet Alssund	5
Aftenskolernes Samråd	5
Oprettelse og godkendelse af ny forening	6
Ansøgningsskema	6
Vedtægter	6
CVR-nummer	7
Oversigt over foreninger i kommunen	7
Booking af lokaler, haller og udendørs anlæg	8
Webbook	8
Retningslinjer og kriterier	8
Oversigt over haller og idrætsanlæg	9
Ansøgning om tilladelse til offentligt arrangement	9
Tilskud og puljer	10
Sønderborg-Ordningen	10
Lokaletilskud	11
Ildrætsanlægspuljen	11
Aktivitetspuljen	11
Elitepuljen	12
Start- og udviklingspuljen	12
Voksenundervisning	12
Godt at vide	13
House of Health og den åbne skole	13
Synlighed – velkomstpakke	14
ZEROsport	14
Fritidsfesten	15
Sønderborg.dk	15
Kontakt til kommunen	15

Kommunens politikker og strategier på fritidsområdet

Sønderborg Kommune har en række politikker og strategier inden for folkeoplysningsområdet, som forvaltningen agerer efter.

Idrætspolitikken

Sønderborg Kommune har en idrætspolitik, som er godkendt af byrådet den 1. oktober 2014. Idrætspolitikken overordnede målsætninger er:

- Borgere i alle aldre i Sønderborg Kommune skal gennem hele livet have mulighed for alsidige idræts tilbud med indhold
- Idrætsforeningerne og det frivillige arbejde skal støttes, og foreningernes egenart og egen forvaltning skal respekteres som det bærende princip
- Breddeidrætten og eliteidrætten skal styrke hinanden og give borgerne gode oplevelser i hverdagen

[Sønderborg Kommunes idrætspolitik](#)

Idrætsstrategien

Sønderborg Kommune har en idrætsstrategi. Den er udarbejdet på baggrund af målsætningerne i Sønderborg Kommunes idrætspolitik. Målet med idrætsstrategien er at beskrive de indsatser og opgaver, som kan bidrage til opfyldelse af politikken. Idrætsstrategien er udarbejdet i et tæt samarbejde med Idrætsrådet.

[Sønderborg Kommunes idrætsstrategi](#)

Folkeoplysningspolitikken

Kommunens folkeoplysningspolitik dækker over folkeoplysningsområdet i Sønderborg Kommune – folkeoplysende foreninger samt selv- og uorganiserede grupper/borgere.

Formålet med politikken er at fremme demokrati, demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. Både foreninger og borgere skal have indflydelse på og indsigt i, hvilke rammer der gælder for den folkeoplysende virksomhed i Sønderborg Kommune.

[Sønderborg Kommunes folkeoplysningspolitik](#)

Aftenskolepolitikken

Aftenskolepolitikken dækker over de overordnede forhold for aftenskolerne i Sønderborg Kommune.

Formålet med politikken er at:

- Sikre en politisk langsigtet strategi – der skal være en strategi omkring tilskud og rammer for aftenskolevirksomhed i overensstemmelse med folkeoplysningslovens formål
- Øge den enkelte borgers almene og faglige indsigt og færdigheder – aftenskolerens udbud skal være alsidige og tilgodese mange målgrupper
- Styrke evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet – aftenskolerne har en vigtig rolle i forbindelse med kommunale borgerinddragelsesprocesser

[Sønderborg Kommunes aftenskolepolitik](#)

Folkeoplysningsudvalget

Folkeoplysningsudvalget behandler dels sager af principiel karakter, som fx lokaleregler og tilskudsordninger, og dels sager af mere praktisk karakter, som fx lokaletildelingen og godkendelsen af nye foreninger.

Desuden behandler udvalget de ansøgninger, der kommer ind til de forskellige puljer på området. Endelig er udvalget høringspart i forbindelse med budgetlægningen og i en række andre forhold.

Valgbare til udvalget er repræsentanter fra de foreninger, der er aktører på folkeoplysningsområdet. Herudover udpeger byrådet repræsentanter til udvalget. Valgperioden følger byrådets valgperiode.

Forvaltningen er sekretariat for Folkeoplysningsudvalget.

[Vedtægter for Folkeoplysningsudvalget](#)

Samråd

Inden for folkeoplysningsområdet findes der tre samråd, som Sønderborg Kommune er i løbende dialog med.

Idrætsrådet

Idrætsrådet repræsenterer idrætten i Sønderborg Kommune og er høringspart i forbindelse med fastsættelse af regler og retningslinjer på idrætsområdet. Rådet høres også i forbindelse med fastlæggelse af kriterier for lokaleanvisning og fordeling af haltimer.

[Læs mere om Idrætsrådet](#)

Samrådet Allsund

Samrådet Allsund er en sammenslutning af spejdere og ungdomskorps.

Aftenskolernes Samråd

Aftenskolernes Samråd er et talerør for alle aftenskoler i Sønderborg Kommune.

[Læs mere om Aftenskolernes Samråd](#)

Oprettelse og godkendelse af ny forening

Sønderborg er rig på foreningsarbejde i alle afskygninger.

Hvis du udøver en aktivitet sammen med andre og gerne vil have del i tilskud og/eller offentlige lokaler, kan I oprette jeres egen, folkeoplysende forening.

Folkeoplysning handler om demokratiforståelse, aktivt medborgerskab og forpligtende fællesskab. Målet er at styrke foreningsmedlemmernes evne og lyst til at tage ansvar og deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

Som godkendt, folkeoplysende forening har man mulighed for at søge om diverse tilskud og få stillet offentlige lokaler gratis til rådighed.

Se Folkeoplysningsloven [HER](#).

Ansøgningskema

For at blive godkendt af kommunen som frivillig folkeoplysende forening skal foreningen:

- Have formuleret sit formål med foreningsdannelsen, som fremgår af vedtægterne
- Tilbyde folkeoplysende virksomhed efter Folkeoplysningsloven (afgøres af folkeoplysningsudvalget)
- Have en bestyrelse
- Være demokratisk opbygget
- Bygge på aktivt medlemskab og have mindst fem betalende medlemmer
- Som udgangspunkt være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål
- Være hjemmehørende i tilskudskommunen (lokal forankring)
- Have en virksomhed, der er almennyttig og kontinuerlig (der skal være faste planlagte aktiviteter, som primært forventes at forløbe over hele året)

Godkendelse af ny forening sker ved indsendelse af ansøgningskema til forvaltningen.

[Ansøgningskema/godkendelsesformular](#)

Vedtægter

Der skal medsendes et eksemplar af foreningens vedtægter. Vedtægterne skal opfylde de krav, som stilles af folkeoplysningsudvalget, inden de kan godkendes.

Folkeoplysende foreningers vedtægter skal indeholde oplysninger om:

- Foreningens formål
- Valg til bestyrelsen og antallet af bestyrelsesmedlemmer (det præcise antal skal klart fremgå af vedtægterne)
- Regnskabs- og formueforhold, herunder valg af revisor
- Foreningens hjemsted
- Betingelser for medlemskab
- Tegningsret for foreningen
- Procedure for vedtægtsændringer
- Anvendelse af foreningens eventuelle overskud ved ophør

[Eksempel på standardvedtægter](#)

CVR-nummer

Hvis en frivillig forening skal have tilskud fra kommunen, kræver det, at foreningen har et CVR-nummer og en Nemkonto. Udbetaling af tilskud sker nemlig via foreningens CVR-nummer. På www.virk.dk kan man som frivillig forening oprette, ændre, forny eller lukke et CVR-nummer.

Oversigt over foreninger i kommunen

Hvis man har brug for at finde andre foreninger i kommunen, fx for at indgå i et samarbejde om et arrangement eller udveksle erfaringer mv., kan man benytte kommunens offentligt tilgængelige oversigt over foreninger i kommunen.

Bemærk, at oversigten kun består af de foreninger, som er oprettet i kommunens bookingsystem Webbook, og som selv har valgt at være synlige. Oversigten opdateres automatisk med de foreningsdata, som foreningerne er registeret med i Webbook. Det er foreningernes ansvar at holde kontaktoplysningerne ajour.

[Se oversigt over foreninger i kommunen](#)

Gode råd

- Undersøg, om der er andre lignende foreninger i nærområdet. Er der mulighed for et samarbejde? Er behovet for en ny forening til stede?
- Det kan være en god idé, at formand og kasserer i en forening tildeles mail-adresser, der kan følge de to bestyrelsesposter ved udskiftning af hhv. formand eller kasserer i foreningen. Det kunne fx være formand@foreningsnavn.dk og kasserer@foreningsnavn.dk
- Det anbefales at føre foreningens regnskabsår fra 1. januar – 31. december.

Booking af lokaler, haller og udendørs anlæg

Sønderborg Kommune stiller lokaler, haller og øvrige lokaliteter i hele kommunen gratis til rådighed for godkendte, folkeoplysende foreninger. Som folkeoplysende forening har man således adgang til at se og reservere lokaler mv. i kommunen via kommunens online bookingsystem Webbook.

Webbook

Benyttelse af Webbook sker via et gratis login, som foreningerne kan rekvirere ved kontakt til forvaltningen.

Webbook kan tilgås via følgende link: book.webbook.dk/sonderborg/portal_borger/

En omfattende vejledning i brugen af Webbook findes [HER](#).

Retningslinjer og kriterier

Vær opmærksom på, at der kan være særlige regler og kriterier for anvendelse af de forskellige lokaliteter.

[Retningslinjer for anvisning af kommunale lokaler](#)

[Kriterier for den årlige lokaletildeling – Svømmehaller](#)

[Kriterier for den årlige lokaletildeling – Haller, storsale og gymnastiksale](#)

[Kriterier for den årlige lokaletildeling – Undervisnings- og faglokaler](#)

[Kriterier for fordeling af udendørs boldbaner](#)

Gode råd

- Husk kun at booke de tider, du har brug for – så er der plads til andre.
- Husk at afmelde bookede tider, som ikke skal benyttes alligevel.
- Husk at aflevere bookede lokaler i samme stand, som da du modtog dem.
- Husk at holde dig orienteret om de retningslinjer, der gælder for de pågældende faciliteter.

Oversigt over haller og idrætsanlæg

Hvis du har brug for adresse og kontaktoplysninger på et idrætsanlæg i kommunen eller gerne vil have et overblik over haller og idrætsanlæg i kommunen, kan du finde dette på kommunens hjemmeside.

[Se oversigt over haller og idrætsanlæg](#)

Ansøgning om tilladelse til offentligt arrangement

Hvis en forening planlægger at afholde et offentligt arrangement, fx en koncert, en markeds- eller byfest eller lignende, skal foreningen benytte Netforvaltningen til at ansøge om tilladelse.

I Netforvaltningen guides man igennem ansøgningsprocessen og hjælpes til at indhente alle de relevante tilladelser fra eksempelvis politi, kommune og brandvæsen.

Netforvaltningen kan tilgås [HER](#).

Offentlige steder kan være:

- Veje
- Strande
- Parker og anlæg
- Torve og pladser
- Legepladser
- Aktivitetspladser

Gode råd

- Husk at indsende din ansøgning i god tid, da det kan tage noget tid at få indhentet alle relevante tilladelser.

Tilskud og puljer

Sønderborg Kommune ønsker at være med til at fremme foreningslivet ved at give foreningerne mulighed for at søge tilskud ved kommunen.

Herunder er oplistet en række muligheder for at søge kommunen om tilskud.

Uddybende beskrivelser og ansøgningsskemaer kan tilgås via bookingsystemet Webbook. Login kan rekvireres ved kontakt til forvaltningen.

Læs desuden om puljerne på kommunens hjemmeside [HER](#).

Sønderborg-Ordningen

I henhold til § 15 i Folkeoplysningsloven ydes der tilskud til aktiviteter for børn og unge under 25 år. Denne paragraf ligger til grund for Sønderborg-Ordningen.

I Sønderborg-Ordningen fordeles både medlemstilskud, materialetilskud samt kursus-tilskud på baggrund af antal medlemmer i foreningen under 25 år. Tilskuddet beror på foreningens medlemstal og udgifter fra det forgangne år.

For materialetilskud og kursustilskud gælder, at også udgifter til materialer og kurser, som relaterer sig til medlemmer over 25 år, er tilskudsberettigede – tilskuddet beregnes dog på baggrund af procentsatsen af medlemmer under 25 år.

Alle foreninger, der har medlemmer under 25 år, får desuden et foreningstilskud på omkring 1.500 kr. samt et mindre medlemstilskud for hvert medlem under 25 år. Beløbene varierer fra år til år.

Forvaltningen udsender link til ansøgningsskema til Sønderborg-Ordningen i begyndelsen af året.

Ansøgningsfrist 1. april.

Tilskudsregler for Sønderborg-Ordningen kan findes [HER](#).

Lokaletilskud

Foreninger med medlemmer under 25 år har mulighed for at søge tilskud til egne eller lejede lokaler til foreningsaktiviteter.

Der ydes tilskud til driftsudgifter til private lokaler, herunder haller, samt lejrpladser, der ejes eller lejes af foreninger og er beliggende inden for landets grænser eller i Sydslesvig.

Ansøgningsfrist 1. april.

Regler for lokaletilskud kan findes [HER](#).

Ildrætsanlægspuljen

I denne pulje støttes nyopførelser, renoveringer og vedligeholdelse på idrætsområdet. Projekter, der omhandler energirenovering med energibesparelse til følge, samt projekter med egenfinansiering prioriteres.

Ansøgningsfrist 1. april.

Mere info om Ildrætsanlægspuljen kan findes på kommunens hjemmeside, når puljen er åben for ansøgninger.

Aktivitetspuljen

Denne pulje kan søges i forbindelse med gode ideer og aktiviteter, der er med til at fremme kultur- og fritidstilbud samt andre folkelige aktiviteter, som ikke støttes gennem andre puljer.

Der ydes støtte til:

- Aktiviteter, som iværksættes i tilknytning til en forening, kreds eller gruppe af borgere
- Deltagelse i stævner, cup og lignende, som ikke er en del af det sædvanlige forløb for en folkeoplysende forening – der kan bl.a. ydes tilskud til stævnegebyr samt kørsel
- Materialer/rekvisitter og lignende af folkeoplysende karakter i foreninger, klubber og kredse, som ikke kan søge eller modtage tilskud fra Sønderborg-Ordningen
- Afholdelse af aktiviteter/arrangementer – fx stævner, musikarrangementer, kulturelle arrangementer og lignende
- Støtte til Folkeuniversitetsarrangementer

Ansøgningsfrist 1. september.

Ansøgningskema og retningslinjer kan findes [HER](#).

Elitepuljen

Sønderborg Kommune ønsker at være med til at fremme muligheden for, at aktiviteter kan præsteres på højest mulige niveau.

Derfor yder kommunen via Elitepuljen støtte til foreninger, der arbejder med talentudvikling, og som har fastsatte visioner og mål enten målrettet mod enkelte idrætsudøvere, hold eller aktiviteter.

Ansøgningsfrist 1. september.

Ansøgningskema og retningslinjer kan findes [HER](#).

Start- og udviklingspuljen

Denne pulje er til opstartshjælp i nye foreninger eller til udvikling af nye tiltag i foreninger.

Tilskud kan kun gives til allerede godkendte foreninger og er tænkt som hjælp til selvhjælp i forbindelse med nye tiltag og initiativer og er således ikke til driftsudvidelse af eksisterende aktiviteter.

Puljen kan søges løbende.

Ansøgningskema og retningslinjer kan findes [HER](#).

Voksenundervisning

Sønderborg Kommune giver i henhold til Folkeoplysningslovens kapitel 4 tilskud til foreninger, der tilbyder voksenundervisning. Tilskuddene gives til oplysningsforbund, aftenskoler, kor og lignende, der tilbyder undervisning, studiekredse, foredragsvirksomhed og debatskabende aktiviteter, hvortil der er knyttet deltagerbetaling.

Regler for tilskud til voksenundervisning kan findes [HER](#).

Gode råd

- Hvis du er i tvivl om dine muligheder for at søge tilskud ved kommunen, kan du kontakte forvaltningen for rådgivning: fritid@sonderborg.dk / 88 72 42 12

Godt at vide

House of Health og den åbne skole

Sønderborg Kommune støtter op om det gode liv og børns muligheder for at være aktive og dyrke motion. VidensBy Sønderborg, der arbejder på at kvalificere læringen i kommunens folkeskoler og dagtilbud, er en naturlig samarbejdspartner på dette felt. VidensBy Sønderborgs ambition er at skabe gode læringsmiljøer for børn og unge fra 0-18 år i Sønderborg Kommune, så de opnår optimal trivsel og læring.

House of Health er en gren af VidensBy Sønderborg. House of Health har blandt andet sundhed og motion som tema og arbejder på at koble børns skoleliv sammen med foreningslivet. Det sker konkret ved, at House of Health kan fungere som bindeled og skabe kontakten mellem skoler og foreninger og bidrage til, at der kan sættes et samarbejde i gang, hvor foreningstilbud kan blive præsenteret i den åbne skole.

House of Health kan hjælpe med:

- At koordinere samarbejdet
- At introducere skole og forening for hinanden
- At hjælpe foreningen med at lave en aftale
- At informere skolerne om tilbuddene

Læs meget mere om House of Health og foreningernes mulighed for at søge økonomisk støtte fra Pulje til Åben Skole-samarbejdet [HER](#).

Synlighed – velkomstpakke

Sønderborg Kommune har en velkomstpakke, der giver foreningerne mulighed for at promovere sig over for nye borgere.

Velkomstpakken består blandt andet af info om kommunen og en række gratis tilbud og rabatkuponer. Det er Tilflytterservice Sønderborg, der står for velkomstpakken.

Herudover bydes kommunens tilflyttere indenfor i den særlige tilflyttercafé CaféNY. Idéen med CaféNy er at skabe et socialt netværk blandt tilflyttere samt orientere om de mange kultur- og fritidstilbud, som findes i kommunen. I caféen har lokale foreninger og organisationer mulighed for at holde korte oplæg til et specielt tema. På den måde kan de synliggøre sig selv bedre og evt. få nye medlemmer. Samtidig ved tilflytterne, hvad de kan lave i deres fritid, og de får direkte kontakt til de lokale.

Læs mere om Sønderborg Kommunes velkomstpakke til nye borgere [HER](#).

ZEROsport

Konceptet ZEROsport blev lanceret i august 2014 i et samarbejde mellem ProjectZero og Sønderborg Kommune.

ZEROsport har fokus på vand, energiforbrug og grønne vaner og giver mulighed for energioptimering af sportsfaciliteter. Foreninger med eget klubhus har mulighed for at ansøge om at blive certificeret med et ZEROsport-diplom og -klistermærke.

Med et ZEROsport-certificeret anlæg/klubhus signalerer man, at der er gjort en indsats for at reducere energiforbruget, og at energien bliver brugt effektivt.

Læs mere om [ZEROsport](#)

Ansøgningseskema mm. kan findes [HER](#).

Gode råd

- I Idrætsanlægspuljen prioriteres blandt andet de foreningsprojekter, der omhandler energirenovering med energibesparelse til følge.

Fritidsfesten

Sønderborg Kommune støtter det frivillige arbejde via afholdelse af et årligt hædringsarrangement i foråret – Fritidsfesten – hvor de frivillige i kommunen får et skulderklap for deres frivillige indsats, og hvor det forgangne års danske mestre eller deltagere ved NM, EM eller VM bliver hyldet.

Der uddeles priser til:

- Årets ildsjæl
- Årets træner/leder/underviser/instruktør
- Årets forening
- Årets nye initiativ
- Årets talent

Foreningerne bliver i begyndelsen af et nyt kalenderår bedt om at indstille kandidater.

[Læs mere om fritidsfesten](#)

Sønderborg.dk

Hjemmesiden Sønderborg.dk er din indgang til Sønderborg-områdets kulturtilbud, events, butikker, jobs, oplevelser og erhverv samt information for tilflyttere.

Siden er forankret i kommunikationsafdelingen i Sønderborg Kommune, men vedligeholdes i et samspil med en række aktører inden for handel, erhverv, turisme og kultur.

[Læs mere om Sønderborg.dk](#)

Kontakt til kommunen

Det er afdelingen Kultur, Event, Idræt og Fritid, der servicerer foreningslivet i Sønderborg Kommune, primært de godkendte, folkeoplysende foreninger. Fritidskonsulenterne er foreningernes kommunale sparringspartner ved generelle og konkrete spørgsmål i forbindelse med foreningslivet.

Fritidsteamet agerer inden for Folkeoplysningsloven, fx i forbindelse med tilskud til aktiviteter, lokaler og voksenundervisningsområdet. Det er fritidsteamet, der har den direkte kontakt ud til foreningerne, fx i forbindelse med ansøgningsrunder eller ved udbud af aktiviteter eller kurser for foreningerne.

Gode råd

- Hvis du har spørgsmål, gode råd, bemærkninger eller andet, der vedrører foreningslivet i Sønderborg Kommune, så tag kontakt til Kultur, Event, Idræt og Fritid, som er klar til at hjælpe. Afdelingen kan kontaktes pr. mail eller telefon: fritid@sonderborg.dk / 88 72 42 12

Fotos på side 1, 2 og 12 er taget af Kim Toft Jørgensen.
Fotos på side 3, 8, 9, 14 og 15 er taget af Patricio Soto.

Kultur, Event, Idræt & Fritid
Perlegade 53, st.
6400 Sønderborg
fritid@sonderborg.dk
www.sonderborgkommune.dk